

jaarsverslag 2004

Inhoud

Woord vooraf

I • De vereniging

1. Ledenvergadering
2. Organisatie
3. Bureau

II • Dienstverlening gemeenten

1. Afdeling Toerusting
2. Evangelisatorische projecten

III • Vorming

1. Studie en bezinning
2. deWindroos

IV • Materiaalvoorziening

1. Uitgeverij
2. Boekhandel
3. Evangelisatieblad ECHO
4. Licht in de avond

V • Voorlichting en fondsenwerving

1. Internet
2. Ledenwerving
3. Contacten met gemeenten
4. Publiciteit

VI • Missionair diaconaal centrum

De Herberg

1. Gasten
2. Medewerkers

VII • Vormen van samenwerking

1. Kerkelijke positie van de IZB
2. Stichting Evangelie & Moslims
3. Stichting Alpha-cursus Nederland
4. Emmaüs - De weg van het geloof
5. Hervormd Gereformeerde Bonden
6. Evangelische Alliantie
7. Nederlandse Zendingsraad
8. Evangelisch Werkverband
9. Europa

VIII • Financiën

Personalia

Woord vooraf

Bijna 70 jaar oud. Vitaal, vol energie én op zoek naar nieuwe mogelijkheden voor ontplooiing. Zijn dat tegenstellingen? Niet, als het om de IZB gaat! Wij hebben de mouwen opgestroopt, omdat we vol moed zijn. Nieuw élan kun je jezelf niet aanpraten. Dat wordt je geschonken. Zo hebben we dat als IZB ervaren. We zien het allereerst als een bemoediging van onze Opdrachtgever. We zien er ook Zijn hand in dat onze leden zeer trouw zijn en dat ook andere gemeenteleden ons via de kerkcollecten en giften steunen. En er zijn steeds meer gemeenten die iets van ons blijken te verwachten en een beroep op ons doen.

Enkele jaren geleden zaten we in een heel andere situatie. Het mes moest in het werk, want er waren financiële zorgen. Projecten werden beëindigd en op alle fronten moest er bezuinigd worden. Het was pijnlijk. Hoewel we achteraf kunnen zeggen dat het heeft bijgedragen tot een gezonde organisatie, dreigden we ook in een neerwaartse spiraal te komen. De omslag kwam door een aantal grote legaten, die ons verrasten. Sinds 2004 komen er financiële impulsen die ons aanzetten tot het verder uitslaan van onze vleugels: nieuw werk zoeken (als het al niet op ons pad gekomen is).

Het samengaan in 2004 van drie kerken tot de Protestantse Kerk in Nederland heeft ook voor de IZB twee kanten. Aan de ene kant is er de pijn dat (delen van) gemeenten en leden ten gevolge van de kerkscheuring zich niet meer verbonden weten met onze organisatie. Aan de andere kant is er dankbaarheid dat de kerk al direct het missionaire werk op de agenda zette. Hoe het woord 'missionair' ingevuld wordt, is nog wel spannend. Wij verstaan daar onder: getuigen van Jezus Christus als de Heiland. Of zoals we het vaak zeggen: de IZB is er tot eer van God en tot behoud van mensen. Daar zijn we heel helder in. Dat willen wij graag indragen in de Protestantse Kerk in Nederland en uitdragen in de wereld. Daarom zullen we ons in 2005 breed presenteren aan alle gemeenten die tot onze kerk behoren. Wie wil getuigen van Jezus Christus zijn wij graag van dienst.

De kloof tussen onze cultuur en het evangelie is diep. Maar het is niet hopeloos. De God van de openbaring scheidt zich in elke tijd, onder elk volk een eigen toegang. Wij zien dat Hij dat ook vandaag doet. Er zijn zóveel gemeenten en zóveel mensen actief om met anderen te delen wat zij in het evangelie ontvangen hebben. En het wordt gezegend. Dat is een grote bemoediging. Dit jaarverslag is een vrij zakelijke opsomming, sober, geen grote woorden, geen loftuitingen. Maar daaronder zit een diepe dankbaarheid: God wil het werk van de IZB blijkbaar gebruiken.

Het gerenoveerde bureau

We zoeken naar nieuwe, aanvullende vormen om onze doelstelling te realiseren. We bidden daarbij om de leiding van Gods Geest. Hij zal ongetwijfeld mogelijkheden op ons pad brengen. Als u onze ogen er voor kunt openen, dan ervaren we ook dat als leiding. We willen niets liever dan dat nog veel meer mensen Jezus Christus leren kennen!

M.D. van der Giessen, secretaris

I • De vereniging

1. Ledenvergadering

Op de ledenvergadering, die op 13 mei 2004 werd gehouden, sprak ds. B.J. van der Graaf over missionaire diensten. In veel gemeenten is dit een zeer aangelegen onderwerp: moet elke kerkdienst ook te volgen zijn door 'zoekers' of is het beter voor hen aparte bijeenkomsten te houden? Het laatste woord is er nog niet over gezegd. Deze bezinning vond 's avonds plaats, nadat in de namiddag het huishoudelijke gedeelte van de ledenvergadering was geagendeerd. Bij de bestuursverkiezing werden ds. M.D. van der Giessen, ds. H.J. van der Veen en

*'Mensen zijn weer op zoek naar God.
Dat geeft nieuwe moed!'*

Ds. B.J. van der Graaf op de ledenvergadering

Ds. B.J. van der Graaf

dr. P.J. Visser herkozen. Ds. J.W. Goossen en ds. G.J. Wolters waren volgens de statuten niet herkiesbaar. In de vacatures werden ds. M.C. Batenburg en de heer A.P. van der Kooy gekozen.

2. Organisatie

Ten gevolge van de bestuursverkiezing veranderde het dagelijks bestuur ingrijpend. De plaatsen van ds. Goossen en ds. Wolters werden ingenomen door ds. M.D. van der Giessen (secretaris) en ds. M.J. Tekelenburg (2e voorzitter). De al langer bestaande taakverdeling tussen de voorzitters bleef gehandhaafd: de 1e voorzitter treedt vooral naar buiten als voorzitter op en de 2e voorzitter leidt de bestuursvergaderingen. Een aantal malen werd in de bestuursvergadering gesproken over het nieuwe beleidsplan, dat in 2005 zal verschijnen. Ieder bestuurslid maakt deel uit van één van de drie bestuurscommissies rond een bepaald onderdeel van het werk. Zij zijn daardoor sterk betrokken bij de beleidsvoorbereiding. De verantwoordelijkheid voor het uitvoerende werk ligt bij de directie. De directieleden hebben ieder een eigen aandachtsveld, maar hebben wekelijks een overleg waarin het hele werkveld aan de orde komt. Daarnaast is er maandelijks een Breed Werkoverleg van directie, studiesecretaris en coördinator dienstverlening gemeenten. Dit is

*Afscheid van ds. Goossen
en ds. Wolters*

vooral bedoeld om ontwikkelingen en knelpunten in het werk te signaleren. Regelmatig vindt er ook een Inhoudelijk Overleg plaats, waarbij de directie werkers uitnodigt voor bezinning op onderdelen van het werk.

3. Bureau

Aan het begin van het jaar werd afscheid genomen van de heer Jan Verspuij, coördinator dienstverlening gemeenten. Met heel veel energie, een grote inzet en betrokkenheid reisde hij het land door in het kader van de begeleiding van evangelisatorische projecten en de daaraan verbonden werkers. De heer Verspuij keerde terug naar zijn oude vak: het onderwijs. Na enkele maanden kon zijn opvolger benoemd worden: de heer Kees Koster.

Het 25-jarig jubileum van de manager van onze boekhandel, de heer Piet de Kruif, werd samen met de lectrurcommissies uit het land gevierd én op een personeelsavond. Ook mevrouw Elly Imthorn was 25 jaar werkzaam in de boekhandel (nu nog voor één dag per

week) en dit werd eveneens op een avond met alle bureaumedewerkers gevierd.

Op de afdeling Toerusting kwam drs. Iwan Dekker het team versterken, als opvolger van drs. Albert van Kampen, die predikant in Wieringerwaard werd. Op het secretariaat werd afscheid genomen van mevr. Esther Druyff. Haar werk werd gedeeltelijk opgevangen door stagiaires en door mevr. Marlies van de Kamp, die één dag per week bij ons werkt. De mutaties in het evangelistenbestand worden in hoofdstuk II gemeld. Wij zijn zeer dankbaar voor de grote inzet van onze medewerkers. Die is 'meer dan het gewone' en daaruit blijkt hun betrokkenheid op het doel van de IZB.

Ingrijpend was de renovatie van ons kantoorpand. Er was sprake van enig achterstallig onderhoud en onder leiding van ons bestuurslid architect J. de Jong werd alles grondig aangepakt waardoor het gebouw niet alleen een fraaie uitstraling heeft gekregen, maar er ook een reeks van jaren geen hoge kosten voor onderhoud te verwachten zijn.

II • Dienstverlening gemeenten

v.l.n.r. Johan Timmer, Coby van der Zee, Iwan Dekker, Tineke Zeefat

Het doel van de IZB is gemeenten en gemeenteleden helpen bij de missionaire bewustwording en het missionair bezig zijn. Het cluster Dienstverlening Gemeenten is dan ook het hart van ons werk. Dit cluster omvat de afdeling Toerusting en de evangelisatorische projecten. Gekeken wordt wat een gemeente nodig heeft: een evangelist als pionier of coördinator, begeleiding gedurende enige tijd door een toeruster, het helpen starten van een bepaalde vorm van evangelisatie, instructie voor een missionaire werkvorm of nog weer iets anders. Zo kan elke gemeente 'maatwerk' geleverd krijgen.

1. Afdeling toerusting

Het aanbod van cursussen van onze afdeling Toerusting is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Zó sterk dat is nagedacht over de vraag of we ons niet enigszins moeten beperken en vooral inzetten op de sterk missionair gerichte cursussen. In dat kader werd de cursus 'Gunnend geloven' volledig herzien. Als vervolg hierop is de cursus 'Woor-den vinden' ontwikkeld, die gemeenteleden wil helpen hun verlegenheid te overwinnen en gesprekken over het geloof met buitenkerkelijken aan te gaan. De cursus 'Moei-lijke vragen in het evangelisatiewerk' werd ook vernieuwd en is de derde in deze trits.

Verder werd een werkmap samengesteld en in de praktijk beproefd over het werken met sectieteams in de gemeente en de missionaire mogelijkheden daarin. Opvallend is dat er ook steeds meer vragen op het gebied van missionair beleid door kerkenraden worden gesteld.

Het afgelopen jaar werd op de afdeling Toerusting toegewerkt naar een zelfsturend team, waarbij Tineke Zeefat-Otter een coördinerende taak kreeg. Zij behandelt de vragen van gemeenten om toerusting, overlegt welk aanbod daar het best bij past en verdeelt de taken onder de collega's. Daarnaast geeft zij zelf cursussen, waarbij vooral onderwerpen op het gebied van de herbergzame gemeente – in relatie met 'De Herberg' – haar specialiteit zijn. Verder is zij betrokken bij het samenwerkingsproject met het Provinciaal Dienstencentrum Gelderland 'De open gemeente' en de cursus 'Missionair beleid', die samen met het PDC Overijssel/Flevoland is aangeboden.

Johan Timmer houdt zich bezig met kleinere gemeenten, waar hij meedenkt over

Johan Timmer

de mogelijkheden om evangelisatiewerk te starten of een nieuwe impuls te geven. Ook gemeenten, waar sprake is van een kerk-scheuring ten gevolge van de landelijke kerkfusie, hebben soms behoefte aan een herstart van het evangelisatiewerk, waarbij men de IZB te hulp roept. Verder oriënteert Johan zich op ontwikkelingen in de missionaire aanpak in Engeland en verwerkt hij deze in innovatievoorstellen.

Coby van der Zee-van der Ploeg is vooral betrokken bij de structurele toerusting van een aantal grotere gemeenten in de vorm van trajectbegeleiding. Veel tijd steekt zij in het Emmaüs-project, waarvoor zij samen met collega's uit de daarbij betrokken organisaties trainingen voor kringleiders heeft ontwikkeld en geeft.

In de loop van het jaar werd de vacature van Albert van Kampen vervuld door de komst van Iwan Dekker. Hij gaf al snel zelfstandig cursussen en gaat zich verder specifiek bezighouden met alles wat te maken heeft met de mogelijkheden om contact te leggen met niet-gelovigen. Dat laatste dan gerelateerd aan de visie die in het Emmaüs-materiaal is neergelegd.

Naast hun specifieke taken zijn alle medewerkers betrokken bij tal van werkvormen en activiteiten. Zo verzorgden zij onder andere workshops op Alpha-conferenties, op regionale Emmaüs-dagen, op de Windrooskerstconferentie en door anderen georganiseerde conferenties.

Coördinator Kees Koster (2e van links) op een evangelistenconferentie

2. Evangelisatorische projecten

De relatie die de IZB heeft met gemeenten waar een evangelist werkt is divers. Soms is de evangelist in dienst van de IZB, soms in dienst van de gemeente zelf. In weer andere gevallen gaat het om een project met meer participanten. Dat betekent een verschil in de vorm van werkbegeleiding die wij geven. Alle evangelisten nemen wel deel aan de toerusting die wij bieden. Hieronder geven we een overzicht van de projecten waarbij wij betrokken zijn.

2.1. Overzicht van IZB-projecten

Amersfoort Vathorst

In september 2003 ging een initiatief van start om vanuit drie kerken (CGK, NGK en NHK) een gemeente te vormen in de Vinex-wijk Amersfoort Vathorst. De IZB heeft Bert den Hertog voor een dag in de week als missionair verkenner aan deze wijk verbonden. Halverwege 2004 is besloten dit gedurende een tweede jaar uit te breiden naar twee dagen per week. De groei van de gemeente

en de missionaire mogelijkheden in de wijk worden tot medio 2005 vanuit de IZB begeleid. Meer informatie over de gemeente is te vinden op www.kruispuntvathorst.nl

Amsterdam-centrum

Het werk concentreert zich in de Spaarndammerbuurt, waar evangelist Peter Smits naast het wijkgebouw 'Hebron' woont. Na de zomervakantie werd een start gemaakt met een wekelijkse koffieochtend in dit gebouw. De ruim 50 vrijwilligers uit de Noorderkerkgemeente kregen van het stadsdeel een uitnodiging voor een dagje uit als bedankje voor hun inzet. Zo konden zij kennismaken met andere vrijwilligers uit de buurt. De eerste buurtbewoners hebben zich aangemeld om mee te helpen bij verschillende activiteiten in 'Hebron'. In de zondagmiddagdiensten konden daar wekelijks 20 tot 30 mensen worden verwelkomd. Met een kerngroep is begonnen een schets te maken van een gemeenschap in de Spaarndammerbuurt die door het evangelie is ontstaan en die bijdraagt aan de voortgang van het Koninkrijk van God in de buurt. De Noorderkerk was bijna het hele

Peter Smits

jaar op vier doordeweekse dagen open voor bezoekers. Dat waren er vaak tientallen per dag. Met Pasen en Pinksteren werden 150 leerlingen ontvangen aan wie het evangelie kon worden doorgegeven. Er is op dit punt een goede samenwerking met drie basisscholen in de buurt ontstaan. Intussen ging er bijna geen zondag voorbij of er kwamen nieuwe bezoekers in de kerkdiensten.

'We hebben een ongelooflijk mooie boodschap voor jongeren, waar ook heel veel kinderen en tieners, die dingen in hun leven missen, iets aan hebben.'

Nico van Splunter in 'Horizon', kerkblad Protestantse Gemeente Amsterdam

Amsterdam-west

Het project, waaraan evangelist Nico van Splunter en jongerenwerker Wilma Timmer zijn verbonden, wordt gedragen door de Jeruzalemkerk (PKN) en samenwerkingsgemeente De Bron (Nederlands en Christelijk Gereformeerd). Centrum van het werk is gebouw 'Westerwijk'. Er draaien clubs voor kinderen en tieners en er zijn naschoolse activiteiten in samenwerking met de basisschool in de buurt. Voor ouderen zijn er groepen, die groeien omdat deelnemers aan Alpha-cursussen willen doorgaan met zich te verdiepen in het evangelie. Het project 'Binnenste Buiten' werd na vijf jaar afgerond. Een nieuwe periode van vijf jaar werd gestart met als thema 'Thuiskomen'. Er wordt naar gestreefd nieuw werk op te zet-

ten in de omgeving van De Bron, meer aandacht te geven aan de ouders van jongeren en hierdoor te komen tot nieuwe gemeentevorming. Tegelijk blijft 'Westerwijk' een plek waar iedereen even 'thuiskomt' en de aandacht en hulp krijgt die hij nodig heeft.

Eindhoven

Aan het missionair project binnen de Protestantse Gemeente Eindhoven is ds. Marius van Duijn verbonden als missionair predikant. Evenals in 2003 is er samengewerkt met de wijkgemeente Adventskerk, waar in het najaar de cursus 'Leven uit de Bron' is gegeven. Intussen is er verder gewerkt aan de diensten op zondagmorgen in missionair centrum Kruispunt. De Algemene Kerkenraad heeft na een proefperiode van twee jaar geconcludeerd, dat het goed is deze diensten voort te zetten. De ervaringen van het Kruispunt zijn dat de eredienst aansprekend is. Medewerkers zijn enthousiast, maar vooral ook de mensen die met deze diensten bereikt worden, worden er door aangesproken. De open sfeer en de belangstelling voor bezoekers motiveert hen om te blijven komen. Het bezoekersaantal ligt rond de 80

Kruispunt-samenkomst

à 90. Verschillende mensen die voorheen geen deel uitmaakten van een gemeente hebben zich min of meer aangesloten bij de Kruispuntgroep. In het najaar van 2004 was er een eerste doopdienst. Er is een belijdeniscatechesekring van start gegaan met daarin zes personen uit het Kruispunt.

's-Gravenhage

De IZB gaf goedkeuring aan een projectaanvraag van de hervormde Bethlehemkerk-gemeente in Den Haag om gedurende een periode van drie jaar voor 50% een werker aan te stellen, die gaat helpen bij het beleid en de coördinatie van de vele evangelisatieactiviteiten die in deze gemeente plaatsvinden. De uitwerking van het plan 'Oog voor de buurt' vergt een goede begeleiding van degenen die belangstelling tonen voor het evangelie. Tegen het einde van het jaar werd de werving van een werker gestart.

Groningen

In de vacature van evangelist werd tegen het einde van het jaar Jan Waanders uit Rijsen benoemd. Hij zal na een periode van oriëntatie naast het bestaande werk in het inloopcentrum Het Pand nieuwe plannen ontwikkelen met studenten en vrijwilligers.

Rotterdam Kralingen

In 2004 werd het project in de hervormde wijkgemeente Kralingen-West met twee jaar verlengd. Hierdoor stond het werk van Huibert Verdoold (parttime) in het teken van uitbreiding. Die kwam tot uiting in de start van een missionaire tienerclub en missionaire

Huibert Verdoold op de kinderclub

samenkomsten rond Pasen en Kerst, gericht op de wijk 'De Esch'. Daarnaast waren er voor dit woongebied met ruim 4.000 bewoners gesprekskringen, missionaire kinderactiviteiten en crea-middagen voor volwassenen. Het aantal contacten in deze 'kerkloze' wijk groeit; de kerk krijgt weer een gezicht en Gods Koninkrijk wordt gebouwd.

Rotterdam Zuid

Het project 'Met barmhartigheid bewegen' bevindt zich in een afrondende fase. De tweewekelijkse evangelisatiesamenkomsten trekken ongeveer 25 buitenkerkelijke bezoekers. Nieuw is dat er op de zondagen dat er geen samenkomst is, een bijbelstudie wordt

Matthijs van Welie

gehouden voor dezelfde doelgroep.

Als vervolg op het kinderevangelisatiewerk is een tienerclub voor jongeren uit de wijk Katendrecht ontstaan. Het kinderwerk en het jeugdwerk zijn helemaal gericht op de wijk Katendrecht waar zich ook evangelisatiepost 'De Echo' bevindt. De overige activiteiten zijn gericht op bewoners uit de andere wijken rond de Maranathakerk. Door de te verwachten renovatie van de wijk Katendrecht wordt er over nagedacht het evangelisatiewerk meer te richten op de bewoners van andere wijken in het gebied van de wijkgemeente.

'We hebben uitgerekend dat ieder gemeentelid met gemiddeld elf niet-gelovige personen vrij nauwe contacten heeft.'

Dr. Arjan Markus in het Nederlands Dagblad

Utrecht Jacobikerk

In de Jacobikerk-gemeente is in juni 2004 een nieuw missionair project van start gegaan, waaraan als missionair predikant Arjan Markus is verbonden. Kort nadat hij in dienst was getreden, promoveerde hij in de theologie op het proefschrift 'Beyond finitude – God's Transcendence and the Meaning of Life'.

Het uitdagende van het project van de Jacobikerk is dat het inzet bij de gemeenteleden zelf. Er worden geen vrijblijvende missionaire acties georganiseerd, waar een

paar vrijwilligers actief kunnen zijn. Alle gemeenteleden worden betrokken in het missionaire werk door hen voortdurend te stimuleren om zelf bekenden uit hun eigen sociale netwerk aan te spreken. Inmiddels zijn er ook allerlei activiteiten ontwikkeld in de kerk, waar gemeenteleden met hun niet-christelijke bekenden naar toe kunnen gaan. Gehoopt wordt dat de kerk zo een kruispunt wordt van de netwerken van gemeenteleden. De spannende vraag is: gaat dit werken? Het begin is er. Gemeenteleden komen inderdaad met een bekende naar een debatavond, naar een bijbelleeskring voor niet-gelovigen, naar een Alpha-cursus. Maar zullen meer gemeenteleden hier naar toe groeien? En hun bekenden, komen ze vaker, voelen ze zich aangesproken? Zal God hen 'in de kraag grijpen'?

Veenendaal

In deze hervormde gemeente worden tal van activiteiten ontplooid door veel vrijwilligers. Evangelist Nico Grijzenhout werkt in de functie van evangelist / jeugdwerkleider / diaconaal werker. De nadruk ligt op het coördineren van projecten. De nieuwe opzet van de catechese (een gezamenlijke les voor de 12 – 17 jarigen met daarna een bespreking in leeftijdsgroepjes) slaat vanwege de grote voordelen ook elders in het land goed aan. In overleg met wijkkerkenraden en centrale organen zijn nieuwe initiatieven genomen, zoals een meer relationele aanpak van het evangelisatiewerk en de start van een Marakring voor rouwverwerking. In 'De Poster', een houten noodgebouw in

een flatwijk, zijn er zondagse samenkomsten voor mensen voor wie de drempel naar de reguliere kerkdiensten te hoog is. Ook worden voor hen maaltijden en inloopavonden georganiseerd.

Vreeswijk Nieuwegein

Mei 2004 markeerde de helft van het project 'Bruggen Bouwen', waaraan missionair-diaconaal werker Hans Schaap is verbonden. Dit gaf aanleiding voor een uitgebreide tussentijdse evaluatie. Voor het eerst was er een Alpha-cursus in een buurthuis, met belangstelling uit de wijk. Ook draaide er gelijktijdig een eerste Youth Alpha-cursus. Nieuwe gelovigen werden begeleid in een groeikring met materiaal uit de Emmaüs Onderweg-fase. Als visitekaartje van de gemeente verscheen 'De Link' - een blad met een eigentijdse vormgeving. De evangelist was betrokken bij X-Point - een 'jeugdkerkachtige', maandelijkse samenkomst met een sterk missionair potentieel. Tevens had hij een initiërende rol bij de oprichting van een interkerkelijk missionair platform.

Zoetermeer Oosterheem

Dit project wordt beschreven onder 2.2., omdat evangelist Jurjen de Groot in dienst is van de hervormde gemeente Zoetermeer. Hier melden we dat het project eind 2004 een uitbreiding onderging doordat wij Elbert Smit hebben aangesteld als tiener- en jongerenwerker voor een periode van drie jaar en een 50% werktijd.

2.2. IZB-participatie in projecten

Capelle a/d IJssel

In 2004 kwam een einde aan de ondersteuning vanuit de IZB aan de gemeente Capelle Schollevaar. Met de komst van ds. René van Loon heeft de vorming van een missionaire gemeente definitief gestalte gekregen. In een bijzondere vergadering van de kerkenraad werd op de geschiedenis teruggekeken en werd dank uitgesproken voor de jarenlange begeleiding vanuit de IZB. Juist in kritieke momenten bleek de morele en financiële steun onmisbaar voor het voortbestaan van de jonge gemeente.

'Gemeentevorming is een zaak van de lange adem. Het is goed om projectmatig te werken, maar geef nieuwe projecten ook de tijd.'

Ds. René van Loon in 'Tijding'

Delft

Met steun van de IZB wordt vanuit de wijk-gemeenten Binnenstad-Vrijenban, Mattheüs en Maranatha in Delft invulling gegeven aan de missionaire opdracht. Evangelist is Henk den Breejen. Speerpunt in het werk is het motiveren en toerusten van gemeenteleden om in hun eigen omgeving te getuigen van Jezus Christus. Verschillende activiteiten bieden mogelijkheden om mensen uit de eigen omgeving uit te nodigen. Een belangrijk aandachtspunt is namelijk het verankeren van het missionaire aspect in het geheel van

de gemeente. Dit laatste is erop gericht niet alleen missionair te doen, maar in alle facetten van het gemeentelieven missionair te zijn.

Gouda

Per 1 augustus is Niels de Jong begonnen als Alpha-coördinator in de Sint Jansgemeente te Gouda. Aangezien het

Alpha-werk de vrijwilligers boven het hoofd groeide is hij aangetrokken om dit werk (Alpha-cursussen, Alpha-vervolgkringen, senioren-Alpha, ochtend-Alpha, student-Alpha, Youth Alpha) te coördineren, nieuwe initiatieven te nemen en de integratie van de Alpha-deelnemers in de gemeente ter hand te nemen. Voor dit laatste is een leertraject opgesteld, waar verder invulling aan gegeven moet worden. Binnen het Missionaire Team wordt het beleid ontwikkeld rondom het Alpha-werk, de integratie van de nieuwkomers en het missionaire gehalte van de erediensten. Het lijkt erop dat het einde van de missionaire mogelijkheden rondom Alpha in Gouda nog lang niet uitgeput is.

Huizen

Medio 2004 begon Jan Verkerk als evangelist in Huizen ten behoeve van de vijf wijk-gemeenten die Huizen telt. Na de oriëntatiecursus christelijk geloof kunnen mensen doorstromen naar één van de negen oriëntatiekringen. Nagedacht wordt over de opzet van een tienerprogramma als vervolg op het kinderevangelisatiewerk. Door het campingwerk, de evangelisatiezangdien-

sten en de openlucht kerstzang krijgt het contact met buitenkerkelijken gestalte. De jaarlijkse missionaire zondag en de columns van de evangelist in het kerkblad, bepalen de gemeente bij haar zendingsroeping. Ook jongeren worden toegerust. Met Youth Alpha wordt nagedacht over de nazorg in de vorm van 'groeigroepen'.

'Wil je het evangelie van Jezus Christus met anderen delen, dan zal het heel de gemeente doordringen.'

Ds. Hans van Dolder in Centraal Weekblad

Rotterdam Delfshaven

In het voorjaar 2004 ging een nieuw missionair project van start met de komst van drie nieuwe werkers: Peter den Hoedt, drs. Martijn van Laar en drs. Reginie van Laar-Folbert. De laatste twee delen samen een volledige aanstelling. Samen met de missionair predikant Hans van Dolder vormen zij het missionair team. Het nieuwe plan bevat zes speerpunten, die nauw met elkaar verbonden zijn:

1. *De Oude of Pelgrimvaderskerk.* De gemeente die hier samenkomst is het hart van alle missionaire activiteiten.
2. *Missionair-diaconaal centrum De Brug.* Door activiteiten in De Brug wil de gemeente zichtbaar zijn in de buurt.
3. *Nieuwe gemeentevorming.* Met het oog op moeilijk bereikbare groepen wordt gezocht naar mogelijkheden om naast de kerk en De Brug een derde gestalte van de gemeente te ontwikkelen.

Ds. Van Kampen nodigt uit voor de kerstviering

4. *In gesprek met moslims.* Contacten met moslims blijven in dit multireligieuze stadsdeel een belangrijke plaats innemen.
5. *Contact met migrantenkerken.* In de wijk zijn er ook veel christenen uit andere delen van de wereld, die hun eigen kerkgemeenschappen hebben. Zijn er mogelijkheden om samen aan onze roeping gehoor te geven?
6. *Emmaüs-project.* Onder deze vlag bundelt de gemeente alle training, vorming en toerusting die in Delfshaven aan gemeenten en gemeenteleden uit het land geboden wordt.

Utrecht Oost

Sinds januari 2004 is Wim Althuis werkzaam als missionair opbouwwerker bij de Protestantse Gemeente Utrecht-Oost (Nieuwe Kerk en Tuindorpkerk), een veelkleurige wijkgemeente met veel enthousiaste gemeenteleden en veel missionaire plannen en activiteiten. Het is niet allereerst de missie van de werker om gedurende de driejarige projectperiode mensen uit de wijk in de kerk te krij-

gen, maar vooral omgekeerd: gemeenteleden te stimuleren om hun geloof in de wijk handen en voeten te geven. In het afgelopen jaar is er een intern en extern onderzoek geweest naar de mogelijkheden en kansen van kerkelijke presentie in Wittevrouwen, een wijk die erg in trek is en bekend staat als het Utrechtse Theaterkwartier.

Voorthuizen

Het takenpakket van Wim van der Vegte in Voorthuizen heeft te maken met evangelisatie, pastoraat, diaconaat en gemeenteopbouw. Er was veel belangstelling voor een toerustingscursus voor leiders van missionaire kringen. Deze kringen zijn in de afgelopen jaren ontstaan vanuit de oriëntatiecursus christelijk geloof en de Alpha-cursus. De integratie van de missionaire kringen binnen de gemeente was een belangrijke uitdaging. Om gemeenteleden toe te rusten werd voor de vijfde keer de cursus 'Herkenbaar christen' gegeven. Er zijn plaatselijk contacten ontstaan met leidinggevendenden van andere Alpha-cursussen.

Wieringerwaard

Begin 2004 is Albert van Kampen begonnen als missionair predikant in Wieringerwaard. Aan de zondagsschool en het vakantiebijbelwerk doen kinderen mee van buiten de gemeente. Maandelijks is er een open deur dienst, die echter voornamelijk kerkelijke mensen trekt uit de regio. De missionair predikant is naar Wieringerwaard gekomen om de gemeente te helpen het bestaande werk te versterken en mogelijkheden te zoeken om nieuwe contacten te leggen. Begonnen is met een Alpha-cursus, de cursus 'De bijbel in grote lijn' en 'kerstnachtdienst-anders'. In een kerstactie werd alle inwoners van Wieringerwaard een kerstgroet met kaars aangeboden.

Zoetermeer / Oosterheem en Morgenster

In de Vinex-locatie Oosterheem komen ongeveer 25.000 mensen te wonen. Van meet af aan heeft de hervormde Ichtusgemeente-Oost zich verantwoordelijk gevoeld voor deze nieuwe wijk. In 2002 is Perron 61 als missionair centrum van start gegaan, onder leiding van Jurjen de Groot. Naast allerlei activiteiten voor kinderen en tieners (zie ook onder 2.1.), Alpha-groepen en het middagpauzegebed is er geïnvesteerd in contacten in de wijk. Perron 61 is ook gestart met het houden van diensten in de wijk. Eenmaal per maand verzorgt de Ichthusgemeente een zondagse dienst in het multifunctionele centrum in Oosterheem. Jurjen de Groot is als missionair werker ook voor 50% verbonden aan de Morgensterkerk. Naast de stadsacties waar men door

middel van het evangelisatieblad ECHO in contact probeert te komen met mensen in de wijk, is in 2004 gestart met een project, waarbij in twee weken het missionaire werk aan de orde gesteld werd in de kerkdienst, op een gemeenteavond en op de jongerengesprekskring. Ook werden met gemeentelieden verschillende adressen bezocht na een toerustingavond voor het bezoeken van rand- en buitenkerkelijken.

IFES-werk onder buitenlandse studenten

De International Fellowship of Evangelical Students-Nederland (IFES-NL) zet zich al jaren in voor missionair werk onder buitenlandse studenten. Al die jaren heeft de IZB dit werk gesubsidieerd. In de discussie over onze kerntaken is besloten dat zendingsactiviteiten die op het buitenland gericht zijn daar niet toe behoren. Mede om deze reden is besloten de bijdrage aan IFES-NL over een periode van drie jaar te verminderen en uiteindelijk te beëindigen.

Perron 61

III • Vorming

1. Studie en bezinning

In 2004 kreeg de samenwerking met de Protestantse Kerk in Nederland in het kader van de toerusting van predikanten meer gestalte. Ds. W. Dekker, onze studiesecretaris, startte twee kringen in de provincie Overijssel op verzoek van het Protestants Dienstencentrum daar: één in de regio Dalfsen en één in de regio Kampen. Doel is dat de deelnemers elkaar inspireren om samen gestalte te geven aan het missionair gemeente zijn. Er draaien nóg twee predikantenkringen: in Amersfoort en in Sebaldeburen. In het kader van het post-academiaal onderwijs werd een studieconferentie belegd op

Bezinningsdag in Garderen

‘Het oorspronkelijk gereformeerde dreigt onder te sneeuwen door het evangelische en het reformatorische.’

Ds. W. Dekker in ‘Tijding’

Hydepark over ‘Kerstening en ontkerstening in Europa’. De deelnemers aan deze driedaagse conferentie kwamen uit de breedte van de Protestantse Kerk.

Naar aanleiding van een lezing die de studiesecretaris hield tijdens de studieweek van de Gereformeerde Bond, kwam het verzoek om een kring met studenten te beginnen in Utrecht. Zij missen in hun opleiding een expliciete bezinning op het missionair kerk zijn. Deze kring is van start gegaan rond de IZB-uitgave *Om de verstaanbaarheid*.

Na overleg met de Gereformeerde Bond belegt de IZB cursussen voor predikanten over het communicatieve proces dat zich in de presentatie op de kansel voltrekt. Een – vooral technische – tweedaagse cursus wordt gevolgd door een driedaagse verdiepingscursus. Bij deze cursussen wordt de studiesecretaris bijgestaan door ons bestuurslid dr. P.J. Visser. Ds. Dekker maakt deel uit van de visiegroep van de beweging *Passie voor preken*. Op een studiedag daarvan hield hij een lezing over ‘Moedig preken’.

Er wordt naar gestreefd om met enige regelmaat bezinningsdagen te houden om het

denken over missionaire vragen te prikkelen. Veel belangstelling was er voor de dag die we eind augustus in Garderen hielden rond het boek ‘Zwijgen bij volle maan’ van dr. H. Vreekamp, die op deze dag ook de hoofdspreker was.

Tot de taak van de studiesecretaris behoort ook het houden van lezingen over missionaire thema’s voor classes, kerkenraden en verenigingen. Ook de missionaire agenda van de nieuw gevormde kerk kreeg hierbij aandacht. In dat kader werd ook een artikel geschreven in een boek, dat ter gelegenheid van de totstandkoming van de PKN verscheen: *Demonstrant, lobbyist of gesprekspartner? De presentie van de kerk in de samenleving*. Ook leverde ds. Dekker bijdragen aan verschillende kerkelijke bladen en artikelen voor de IZB-periodieken. Verder is hij bezig met een theologische publicatie over de afwezigheid en de verborgenheid van God in de westerse samenleving.

2. deWindroos

Het missionaire jongeren- en kinderwerk wordt uitgevoerd onder de naam deWindroos. Aan deze afdeling zijn verbonden: Anne-Marie van Briemen (jongerenwerk), Lucré van Putten (kinderwerk) en Bert den Hertog (teamleider en Windroos City Mission). De taken van Bert voor Dabar zijn in verband met zijn werk in Amersfoort Vathorst, voorlopig voor een jaar, overgedragen aan Leendert Wolters. Van heel veel belang voor het Windroos-

Kerstconferentiegangers

‘Wie is die ene waarheid? Jezus Christus! En de verpakking van die boodschap zijn wij.’

Spreker Willem de Vink op de kerstconferentie

werk zijn de ongeveer 70 vrijwilligers, die deel uitmaken van verschillende werkgroepen. Zij zetten zich in voor de voorbereiding en uitvoering van activiteiten. Op een speciale ‘verwenaavond’ werd de waardering van onze organisatie voor dit werk tot uitdrukking gebracht.

Een studente van de Chr. Hogeschool Ede deed onderzoek naar het vrijwilligerswerk: wat zijn de ervaringen, wat zijn de wensen en waar is meer coaching nodig? De resultaten hiervan worden in 2005 meegenomen bij de vaststelling van een nieuw vrijwilligersbeleid voor deWindroos.

2.1. Jongerenwerk

De werkgroep Outside-in zit in een fase van bezinning en heeft nog geen nieuwe missionaire experimenten gepresenteerd. Voor de 29e keer werd de kerstconferentie gehouden, opnieuw in samenwerking met

de HGJB en onder leiding van Anne-Marie van Briemen en Tiemen Westerduin (HGJB). Ongeveer 800 jongeren verdiepten zich op 'De Bron' in Dalfts in het thema 'Over leven – zoals het bedoeld is'. Zij werden in bijbelstudies, keuzeprogramma's en zogenaemde doe-het-zelf-winkels uitgedaagd hun leven tegen Gods licht te houden. De kerstconferentie is voor veel jongeren confronterend. Om degenen die daar behoefte aan hebben te helpen is er tijdens de conferentie een pastoraal team aanwezig, dat ongeveer 250 gesprekken registreerde.

Het blad 'Windstreken', dat naar ongeveer 5000 adressen wordt gestuurd, verscheen twee keer. Ieder die bij deWindroos is betrokken ontvangt dit blad. Er werd een lezersonderzoek gehouden. Mede op grond hiervan vond intern een discussie plaats over een mogelijke aanpassing van het blad.

De werkgroep Podiumkunst richtte zich vooral op het organiseren van een Windroos-podiumdag, waar circa 40 belangstellenden werden getraind in creatieve werkvormen. Onder andere in het Vakantie Bijbel Week werk kunnen deze worden toegepast. In 2004 is verder geëxperimenteerd met de nieuwe werkvorm Windroos City Mission (WCM). Er zijn twee trainingsweekenden gehouden en ongeveer 40 jongeren hebben aan één van de projecten meegedaan. In het najaar is besloten officieel van start te gaan met dit werk en het de komende jaren uit te breiden. Met de HGJB wordt overlegd over samenwerking.

2.2. Tienerwerk

In het verleden organiseerde deWindroos zelf kinder- en tienerkampen met een missionaire insteek. Besloten is dit over te laten aan evangelisten, omdat zij ook beter de nazorg kunnen doen. De IZB geeft, indien nodig, een subsidie voor deze kampen. Evangelist Nico van Splunter werd voor één dag per week ingezet voor een onderzoek naar de invulling van missionair tienerwerk vanuit deWindroos. Uit dit onderzoek, dat gepresenteerd werd onder de titel 'Geloven in tieners', blijkt dat de gemeenten behoefte hebben aan ondersteuning bij tienerwerk. Vervolgens zijn wij in overleg getreden met de HGJB, die een bloeiend tienerwerk heeft, om te zien of dat werk en de pogingen om niet-kerkelijke tieners te bereiken met elkaar te verbinden zijn.

Voor het eerst werd een landelijke toerustingdag voor vakantiebijbelwerk (VBW) voor tieners gehouden, waar ook een materiaalpakket werd gepresenteerd. In feite is dit de 'bovenbouw' van de VBW.

2.3. Kinderwerk

Toerusting en materiaal voor het vakantiebijbelwerk zijn sterker toegespitst op het bereiken van buitenkerkelijke kinderen. De gemeenten worden opgeroepen ook deze keuze te maken en het is verheugend dat steeds meer gemeenten deze weg inslaan. Het werkpakket had als thema 'Wereldnieuws' en werd – met aanvullende materialen – gepresenteerd op drie regionale toerustingsdagen. Er kwamen in totaal 750 bezoekers uit 165 gemeenten.

Ook werden zes nieuwe mappen gemaakt voor missionair kinderclubwerk. Dit materiaal wordt ook in het Dabar-werk gebruikt. Samen met de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt is een missionaire kerstmap gemaakt. In de gemeenten Westbroek en Leiden wordt begeleiding gegeven om het concept 'Speelgoedcafé' in praktijk te brengen.

2.4. Dabar

Ongeveer 540 jongeren maakten deel uit van de Dabar-teams, die één of twee weken actief waren op 35 campings in het land. Dit evangelisatie-recreatiewerk vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de kerkelijke gemeenten. Werving en toerusting worden verzorgd door deWindroos/Dabar. Bij de werving speelt de Dabar-werkgroep PR, onder leiding van IZB-voorlichter Rufo Petri, een belangrijke rol. De toerusting krijgt gestalte op het ontmoetingsweekend in april, waar honderden jongeren zich voorbereiden op hun werk in de komende zomer. Het weekendthema 'Expect' geeft aan, dat de Dabar-teamleden het niet van

zichzelf, maar van God mogen verwachten. Meedoen aan Dabar-werk is voor veel jongeren een tijd van vorming, die hen aanzet tot een missionaire levenshouding in eigen omgeving. In nogal wat plaatsen heeft het campingwerk een interkerkelijk karakter. Landelijk werkt Dabar ook samen met de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt en de Christelijke Gereformeerde Kerken. Op tien campings vond campingpastoraat plaats. Dit houdt in dat een campingpastor, vaak met het gezin, enkele weken op een camping aanwezig is en zich richt op missionaire en pastorale contacten met campinggasten. Een werkvorm die ook dit jaar weer veel ontmoetingen opleverde.

IV • Materiaalvoorziening

Het doel van onze materiaalvoorziening is het uitgeven, en tegen zo laag mogelijke prijzen verkopen, van boeken, brochures en tijdschriften voor toerusting tot evangelisatie en voor het evangelisatiewerk zelf. Tot het cluster Materiaalvoorziening behoren de uitgeverij, de boekhandel, het evangelisatieblad ECHO en het pastorale blad 'Licht in de avond'.

1. Uitgeverij

Bij onze uitgeverij verscheen *Op weg naar de Messias*, een bijbelstudieboekje waarvoor het materiaal werd aangereikt vanuit de hervormde gemeente te Ede. Het laatste werkboek van de *Onderweg-fase van Emmaüs* rolde van de pers. De werkgroep uitgeverij heeft nogal wat projecten onder handen, zodat we verwachten dat er in 2005 heel wat meer zal verschijnen dan in 2004.

Er waren verschillende herdrukken nodig: B. van den Toren, *Moeilijke vragen over God en Jezus* (2e druk), dr. M.J. Paul, *Handoplegging en ziekenzalving* (2e druk), Benno en Berdine van den Toren, *Groeien naar een christelijk huwelijk* (4e druk) en W. van Laar, *Gods postduif – bijbelstudies over Jona* (3e druk). We hebben het voornemen om in 2005 ons nader te beraden op de koers van onze uitgeverij. Sinds wij deze werktak startten, is er in de uitgeverijwereld veel veranderd: heel wat uitgeverijen bedienen inmiddels ons achterland. Daar was toen wij onze uit-

Boekentafel op kerkendag

geefactiviteiten begonnen geen sprake van. Bij een aantal uitgaven is ook al jarenlang sprake van samenwerking tussen Uitgeverij Boekencentrum en de IZB.

2. Boekhandel

De boekhandel is in twee opzichten voor de IZB van belang. Allereerst is er het inhoudelijke motief: het zo dicht mogelijk bij gemeenten en gemeenteleden brengen van christelijke lectuur. Daarnaast het financiële aspect: de winst van de boekhandel is een bijdrage aan het werk dat de IZB doet. En ten derde is er de PR-functie: via de boekhandel krijgt de IZB breder bekendheid.

Er zijn een aantal belangrijke pijlers voor

onze boekhandel: de leatuurcommissies die in een groot aantal gemeenten fungeren als verkooppunt, de verkoop op conferenties en dagen van verschillende organisaties en het verkopen van bijbels, catechesemateriaal en materiaal voor kringwerk aan gemeenten. Daarnaast beheert onze boekhandel ook de Alpha-bookshop, die het alleenrecht van de verkoop van Alpha-materialen heeft.

Het is verheugend te kunnen melden dat de omzet van de boekhandel opnieuw steeg, dit jaar met 3,6%. Dit is vooral het gevolg van een stijging in de omzet van Alpha-uitgaven en het op de markt komen van de Nieuwe Bijbelvertaling. Een groeiend aandeel in de omzet – ongeveer 7,5% - komt voort uit het aanbieden van het assortiment op onze website. De online boekhandel, www.izb.nl/boekhandel vermeldt ruim 14.000 artikelen.

Een goede samenwerking is er met het christelijk internetplein Oneway, waardoor boeken die via www.oneway.nl worden besteld door de IZB worden geleverd. Een gelijksoortige samenwerking werd gestart met Deputaten Evangeliserende Gemeente van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt,

Piet de Kruijf: 25 jaar in dienst

die boeken en materialen aanbieden via www.missionair.nl/winkel

3. Evangelisatieblad ECHO

We mogen trots zijn op de professionele vormgeving van ons evangelisatieblad. Ook de inhoud wordt gewaardeerd door de evangelisatiecommissies die ermee werken. Veel positieve reacties kregen we op de uitgaven rond Pasen en het Kerstfeest, die in een extra grote oplage worden gedrukt, omdat ze breed verspreid worden in de gemeenten.

De manier van werken met ECHO is in de loop der jaren veranderd. Voorheen werd het blad meestal een aantal keren bezorgd bij rand- en buitenkerkelijken, waarna de evangelisatiecommissie vervolgens aanbelde en probeerde tot een gesprek te komen. Tegenwoordig krijgt ECHO meer een functie rond themadiensten, krijgen geïnteresseerde randkerkelijken een gratis abonnement aangeboden en fungeert het blad als uitdeelmateriaal bij evangelisatorische activiteiten en als gespreksmateriaal in kringwerk.

4. Licht in de avond

Het tweemaandelijks verschijnende eenvoudige pastorale blaadje wordt door ouderen, die het namens kerkenraden bezorgd krijgen, zeer gewaardeerd. Ook op ziekenbezoek blijkt het te functioneren. De redactie wordt verzorgd door dr. B.J. Wiegerraad.

V • Voorlichting, fondsenwerving en publiciteit

1. Internet

In 2001 kreeg de IZB een website. Deze heeft in de loop van de tijd de nodige wijzigingen ondergaan. Er werd in 2004 een zoekmachine geïnstalleerd om snel de juiste pagina's te vinden. Ook werd de online boekhandel weer onder handen genomen. Het zoeken naar boektitels en auteursnamen werd verbeterd en het invoeren van gegevens geoptimaliseerd, waardoor de database nog meer uitgebreid kon worden. Ook kunnen gemeenten op hun website een link naar de IZB-boekhandel aanbrenge. Hier-voor werden webadvertenties ontwikkeld, die van onze site te downloaden zijn.

Zendings- en IZB-commissies vinden op de site collectieaankondigingen, kopij voor het kerkblad, tips en ideeën en voorbeelden van ledenwervingsbrieven en allerlei andere materialen. Maar ook gemeenteleden kunnen er van alles vinden, zoals columns, nieuws, de agenda, het jaarverslag en boekentips.

De site van Emmaüs werd ook geactualiseerd en ondergebracht bij een andere provider. Nuttig is onze deelname aan het webmasteroverleg van de Evangelische Alliantie. Daar worden sites van christelijke organisaties besproken met het doel van elkaar te leren.

2. Ledenwerving

In een tijd waarin velen de broekriem moeten aanhalen, valt de ledenwerving niet mee.

Toch zijn er gelukkig nog genoeg mensen die vinden dat de zending in Nederland niet mag lijden onder de economische malaise. Gemeenten boden belijdeniscatechisanten een geschenkabonnement op ons ledenblad 'Tijding' aan en ook diverse commissies zetten zich in om het aantal IZB-leden op peil te houden. Dat leverde 555 nieuwe leden op. Momenteel heeft de IZB circa 26.500 leden.

Helaas was er ook een grote uitval van leden. Allereerst doordat we flink de bezem haalden door het ledenbestand en een aanzienlijk aantal leden dat - ondanks herinneringen - twee jaar lang geen contributie had betaald, royeerden. Verder bedankten 97 leden in verband met de fusie van drie kerken tot de Protestantse Kerk in Nederland. We raken ook leden kwijt die verhui-

zen zonder een adreswijziging te sturen. 336 leden zijn in 2004 overleden. In totaal moesten we 1805 mensen uitschrijven. Een reden temeer om in 2005 door middel van de Actie Doorgeven alle aandacht te schenken aan de ledenwerving.

3. Contacten met gemeenten

IZB-werk is gemeentewerk. Daarom worden er nauwe contacten onderhouden met de gemeenten. De afdeling Toerusting ondersteunt de evangelisatiecommissies. De voorlichter/fondsenwerfer heeft vooral te maken met de diaconieën (voor de Herberg-collecten) en de zendingscommissies, die soms gecombineerd zijn met evangelisatiecommissies. Tijdens bezoeken aan deze commissies wordt aan de hand van het boekje 'Aanzetten tot zending' informatie gegeven over de mogelijkheden die er zijn om de gemeente (meer) bij het zendingswerk te betrekken. Door de ontmoetingen weten de commissieleden makkelijker de weg naar de IZB te vinden. Daarnaast fungeren de bezoeken als een mogelijkheid voor de IZB om te horen wat er in de gemeenten leeft. Beginnende predikanten worden ook bezocht en geïnformeerd over ons werk.

De Regionale Ontmoetingsavonden van de GZB en IZB aan het begin van het jaar kregen een andere opzet. In het verleden waren het ontmoetingsavonden. Nu werd

gekozen voor twee ontmoetingsdagen, waardoor er meer tijd was voor ontmoeting en praktische instructie door middel van keuzeprogramma's. Dr. G.J. van Butseelaar sprak over het thema: 'Waarom zou die ander moeten geloven?'

4. Publiciteit

Behalve het contact via de bezoeken en de ontmoetingsdagen, horen de commissies ook van de IZB via *Transmissie* (oplage: 5500), het gezamenlijke blad van GZB en IZB. Het aantal abonnees op de e-mail Nieuwsbrief voor commissies is gegroeid tot 500.

Het ledenblad *Tijding* is het gezicht van de IZB, blijkt goed gelezen en gewaardeerd te worden. Elk kwartaal verschijnt er een nummer.

De kerkelijke pers heeft ook voortdurend aandacht voor de activiteiten van de IZB. Zelf werken we daar ook aan door met grote regelmaat persberichten te sturen. Onze studiesecretaris, ds. W. Dekker, wordt regelmatig gevraagd artikelen voor kranten en kerkelijke bladen te schrijven. Mevr. M.E. Brak verzorgt tweemaandelijks een commentaar in het blad CVKoers en bij toerbeurt verzorgen medewerkers de maandelijkse GZB/IZB-rubriek in De Waarheidsvriend. De columns die we op onze website plaatsen, zien we steeds vaker terug in plaatselijke kerkbladen.

VI • Missionair diaconaal centrum

Een gastvrij huis

Er is een nauwe relatie tussen de Stichting De Pietersberg, waarin het werk van De Herberg is ondergebracht, en de IZB. Dat geldt op bestuurlijk, financieel, administratief en publicitair gebied.

In De Herberg, op de locatie De Pietersberg in Oosterbeek, kunnen mensen even afstand nemen van hun thuissituatie met zorgen en problemen. Dit huis – waar plaats is voor 20 gasten en de verblijfsduur maximaal zes weken is - wil een aanvulling zijn op de zorg die gemeenten hebben voor hun gemeentelieden. Er wordt geen therapie geboden,

wel troost - vanuit de Bijbel - aandacht en liefde. Aan die laatste aspecten leveren de vele vrijwilligers een belangrijke bijdrage. Hun inzet is uiteraard ook een bijdrage aan de beheersing van de kosten.

1. Gasten

In 2004 zijn er 152 gasten in De Herberg geweest. Voor vrijwel alle gasten gold dat men behoefte had aan geestelijke ondersteuning. De concrete aanleiding voor de hulpvraag is vooral geestelijke en lichamelijke uitputting, omdat door problemen de

De Herberg

draaglast de draagkracht van mensen overstijgt. Voor veel gasten is een onderliggend probleem dat men weinig tot zeer weinig gevoel van eigenwaarde heeft. Ook kampen velen met relatieproblemen.

Verwijzing vond bij 37% van de gasten plaats door de plaatselijke gemeente. Een vrijwel gelijk percentage (36%) nam zelf het initiatief of werd door familie aangemeld en 27% kwam via de professionele hulpverlening in De Herberg. De verantwoordelijkheid voor de nazorg ligt bij de gemeenten waaruit de gasten afkomstig zijn.

2. Medewerkers

Henk Chevalking, hoofd gastenbegeleiding, nam na elf jaar in De Herberg gewerkt te hebben afscheid, omdat hij docent is geworden aan de Chr. Hogeschool Ede. De Herberg zag in hem een werker van het eerste uur en een zeer gewaardeerd collega vertrekken. In verband met de gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van activiteitenbegeleidster Marja Korevaar is een stukje van haar taken overgenomen door Coby Prins. Opnieuw werden er vier jongeren gevonden die gedurende een periode van tien maanden een diaconaal jaar op De Pietersberg doorbrengen.

Er zijn twee gastvrouwen, die beiden als vrijwilligster 16 uur per week in De Herberg werken. Fia Dekker, nam afscheid, na zich tien jaar te hebben ingezet. Ongeveer

80 mensen hebben structureel een plaats op het dienstrooster, terwijl er bovendien vrouwenverenigingen zijn die wekelijks een schoonmaakteam naar Oosterbeek laten afreizen. Het is zeer bijzonder hoe intensief vrijwilligers zich in De Herberg inzetten voor de medemens, gedrongen door de liefde van Christus. Twee keer per jaar wordt er een vrijwilligersdag gehouden, waar niet alleen waardering tot uitdrukking komt, maar ook toerusting wordt gegeven.

De Herberg

VII • Vormen van samenwerking

1. Kerkelijke positie van de IZB

Het in 2004 genomen besluit van de synoden om als Nederlandse Hervormde Kerk samen met de Gereformeerde Kerken en de Evangelisch Lutherse Kerk verder te gaan in de nieuwe Protestantse Kerk in Nederland heeft ook voor de IZB gevolgen. Doordat wij in de breedte van de kerk staan kunnen in principe alle gemeenten een beroep doen op onze dienstverlening. Als missionaire organisatie binnen de PKN presenteerde de IZB zich op de Landelijke Kerkdag in Utrecht en verzorgde daar, voor een deel samen met de HGJB, enkele programma's.

In het kader van de beleidsontwikkeling van de PKN dienstenorganisatie vond een bezinning plaats op de nota 'Het verhaal gaat niet vanzelf'. Met de Provinciale Dienstencentra van Overijssel/Flevoland, Zuid Holland, Utrecht en Gelderland werd samengewerkt

Delfshaven: multicultureel

in de organisatie van toerustingsactiviteiten. Met andere regionale dienstencentra was er op beperkte schaal contact.

2. Stichting Evangelie & Moslims

Bij de Stichting Evangelie en Moslims verscheen midden in de actualiteit van een politieke en kerkelijke discussie over de rol van de islam in de Nederlandse samenleving een nieuw beleidsplan. Als participant van de stichting draagt de IZB bij in de financiering van het werk. Naast de predikant-directeur is de IZB in het stichtingsbestuur vertegenwoordigd in de persoon van mw. S. Wesselink-Groen uit Rotterdam.

3. Stichting Alpha-cursus Nederland

Door de groei van de Alpha-cursus en de uitbreiding met andere werkvelden was het gewenst de Stichting Alpha-cursus Nederland te verzelfstandigen. Het proces naar losmaking van de participanten werd vanuit de IZB begeleid en ging gepaard met een herstructurering van het bestuur en een herziening van de statuten. Rond de jaarwisseling 2004-2005 kwam een einde aan de formele bestuursrelatie met de IZB. Onze betrokkenheid bij de Alpha-cursus blijft onder andere tot uitdrukking komen in de

Geen Alpha-cursus zonder maaltijd

verkoop van de cursusmaterialen via de IZB-boekhandel. Ook blijven wij in de toerusting meedenken in het traject 'Verder na Alpha'.

4. Emmaüs – De weg van het geloof

In een samenwerkingsverband met de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt stimuleert de IZB het gebruik in Nederland van het uit de Anglicaanse Kerk afkomstige Emmaüs-materiaal. Dit is een meerjarig programma waardoor buitenstaanders in het leven en het geloof van de kerk worden binnengeleid. Naar analogie van een soortgelijk onderzoek in Engeland werd door de participanten van Emmaüs aan het Kaski opdracht gegeven een onderzoek te doen naar de vraag hoeveel mensen van buiten tot de kerk toetreden. Het onderzoek bevestigde het vermoeden

den dat dit om enkele honderden personen gaat. Verrassend was dat toetreding vooral plaatsvindt in de gevestigde kerken.

5. Hervormd Gereformeerde Bonden

Tweemaal per jaar vindt het zogeheten zeven bondenoverleg plaats. Een van de onderwerpen die daar aan de orde kwamen betrof de vraag of de verenigingen hun statuten dienen te wijzigen nu zij hun plaats innemen in de Protestantse Kerk in Nederland.

De drie modalitaire uitvoeringsorganisaties GZB, HGJB en IZB onderhouden een intensiever contact met elkaar door middel van een periodiek directeurenoverleg. De secretaris van de Gereformeerde Bond neemt ook aan dit overleg deel.

6. Evangelische Alliantie

In de 25 jaar van haar bestaan kent de Evangelische Alliantie een lange verbondenheid met de IZB. Als platform van kerken en organisaties vindt hier afstemming van activiteiten plaats en bezinning op het terrein van toerusting en missionair werk in Nederland.

7. Nederlandse Zendingsraad (NZR)

De 75-jarige Raad vestigde zich op het terrein van de Protestantse Kerk in Nederland te Utrecht. De NZR vroeg opnieuw aandacht voor de positie van kerken en christenen uit andere culturen in Nederland. De IZB adviseerde bij de samenstelling van een nieuw bestuur en nam deel aan de beraadslagingen in de vergaderingen van de NZR.

8. Evangelisch werkverband (EW)

Op initiatief van het Evangelisch Werkverband verscheen bijbelstudiemateriaal bij de totstandkoming van de Protestantse Kerk in Nederland, onder de titel 'Kom Heilige Geest, vernieuw uw kerk'. De IZB verleende hieraan zijn medewerking.

9. Europa

In het voorjaar vond een ontmoeting plaats met de missionaire organen voor het evangelisatiewerk van de EKD Nordrhein en Westfalen. Hiervoor reisden een delegatie van IZB-medewerkers en drs. G. Noort van het Hendrik Kraemer Instituut naar Dortmund. Materialen en ervaringen in het werk werden uitgewisseld. Bezien wordt of een methode voor bijbelstudie (Stufen des Lebens) in de Nederlandse situatie benut kan worden.

In het najaar nam onze predikant-directeur deel aan een conferentie van het verband van European City Missions in Londen, waar hij een bijdrage leverde aan het thema 'Evangelisatie en de plaatselijke kerk'.

VIII • Financiën

Financieel beleid betekent permanente aandacht voor alle facetten van de financiële ontwikkelingen gedurende het hele jaar. Om die te sturen hebben we twee belangrijke instrumenten:

1. De begroting, die vooraf – in de herfst vóór het nieuwe boekjaar - wordt opgesteld.
2. De jaarrekening, ook wel staat van baten en lasten genoemd, die achteraf – in het eerste kwartaal ná het boekjaar – tot stand komt.

De jaarrekening van het afgelopen jaar én de ontwikkelingen van het lopende jaar zijn dan weer de belangrijkste bouwstenen voor de volgende begroting en zo is de cyclus rond. In het bedrijfsleven is er uitstekend begroot als de uitkomsten vrijwel gelijk zijn aan de begroting. Ook bij de IZB is dat het uitgangspunt, maar de werkelijke uitkomst over 2004 is anders.

Vergelijking resultaat en begroting

Het resultaat is € 542.000 hoger dan begroot. Wil dat zeggen dat de IZB geen goede begroting kan maken? Dat zou een snelle conclusie kunnen zijn, maar de werkelijkheid is anders. We zullen die uitleggen. Enerzijds waren de baten € 255.000 hoger. Anderzijds bleven de bestedingen € 287.000 onder de begroting.

J. Marinissen en P.J. Oudshoorn,
1e en 2e penningmeester

De inkomstenstijging is in hoofdzaak ontstaan als gevolg van legaten en nalatenschappen, terwijl de structurele inkomsten een lichte stijging vertoonden. De daling van de bestedingen wordt voor een groot deel veroorzaakt door onvoorziene personeelsmutaties, terwijl het geruime tijd heeft geduurd voordat de vacatures vervuld werden. Daarnaast was het exploitatietekort van de Stichting De Pietersberg veel lager dan begroot. Ook het resultaat van de boekhandel was beter dan verwacht.

Concluderend kunnen we zeggen dat wij wel zorgvuldig begroten, maar de laatste jaren ver-

rast worden door aanzienlijk hogere inkomsten uit legaten en nalatenschappen. Die verrassingen ervaren wij als een aansporing om in geloof en vertrouwen nieuw werk op te pakken. Met grote dankbaarheid kunnen we melden dat wij, ten gevolge van deze ontwikkelingen, reeds twee maal budgettair € 300.000 beschikbaar hebben kunnen stellen voor nieuwe projecten in de komende drie jaar.

Toekomstvisie

Overeenkomstig ons eerder ingezette beleid bekijken wij elk jaar de stand van het Overig Besteedbaar Vermogen. Ons streven blijft dat in de komende jaren te besteden. In dat kader betekent een batig saldo binnen onze organisatie het signaal dat er mogelijkheden voor nieuw werk zijn.

De trouw van onze leden en van de gemeenten vormen een solide basis onder het werk van onze vereniging. Er is daarom geen reden naast de Continuïteitsreserve andere reserves op te bouwen. Extra inkomsten worden derhalve zo spoedig mogelijk omgezet in projecten die in onze doelstelling passen.

De noodzaak van zending in Nederland wordt met de dag groter. Wij zijn God dankbaar dat Hij ons mogelijkheden geeft onze opdracht uit te voeren.

J. Marinissen, penningmeester

Balans per 31-12-2004

	€	31-12-'04 €	€	31-12-'03 €
ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Onroerende zaken	194.637		194.637	
Inventaris	38.718		43.381	
Automatisering	19.729		21.796	
Vervoermiddelen	935		935	
		254.019		260.749
Financiële vaste activa		631.628		667.514
Voorraden IZB-boekhandel		154.692		139.952
Vorderingen				
Debiteuren	159.207		166.453	
Overige vorderingen	299.760		181.888	
		458.967		348.341
Liquide middelen		2.442.929		2.357.451
Totaal		3.942.235		3.774.007
PASSIVA				
Eigen vermogen				
<i>Besteedbaar vermogen</i>				
Continuïteitsreserve	616.036		616.036	
Overig besteedbaar vermogen	1.121.952		763.470	
		1.737.988		1.379.506
<i>Vastgelegd vermogen</i>				
Fonds MDC De Herberg	770.959		790.444	
Fonds lening MDC De Herberg	621.678		653.443	
Fonds activa bedrijfsvoering	254.019		260.749	
		1.646.656		1.704.636
		3.384.644		3.084.142
Voorzieningen				
Groot onderhoud	19.711		59.322	
Arbeidsongeschiktheidskosten	67.686		79.393	
		87.397		138.715
Schulden				
Crediteuren	93.500		94.695	
Rekeningen-courant	30.074		67.982	
Belastingen en premies	30.544		14.708	
Vooruitontvangen bedragen	206.168		229.240	
Overige schulden	109.908		144.525	
		470.194		551.150
Totaal		3.942.235		3.774.007

Staat van baten en lasten over 2004

	Werkelijk 2004 €	Begroot 2004 €	Werkelijk 2003 €	Begroot 2005 €		Werkelijk 2004 €	Begroot 2004 €	Werkelijk 2003 €	Begroot 2005 €
FONDSENWERVING									
Baten uit eigen fondsenwerving									
Contributies	315.502	305.000	311.849	315.000	Evangelisatieblad ECHO	24.838	19.900	17.113	23.000
Collecten	300.480	305.000	319.002	314.000	Blad Licht in de Avond	- 6.397	- 6.800	- 7.206	- 5.700
Giften	444.326	427.000	440.168	452.000	Evangelisatiemateriaal	4.549	5.800	3.666	11.300
	1.060.308	1.037.000	1.071.019	1.081.000	IZB-boekhandel	- 49.661	- 38.900	- 39.502	- 34.200
					Uitgeverij	- 2.074	- 2.800	4.078	- 4.300
Legaten en nalatenschappen	308.170	100.000	292.092	156.000	Uitvoeringskosten	78.290	71.300	103.076	63.000
	1.368.478	1.137.000	1.363.111	1.237.000		49.545	48.500	81.225	53.100
					Missionair diaconaal werk				
MDC De Herberg	202.404	199.000	208.386	229.000	MDC De Herberg	267.875	305.900	280.286	255.800
	1.570.882	1.336.000	1.571.497	1.466.000	Uitvoeringskosten	14.202	10.600	18.882	11.700
						282.077	316.500	299.168	267.500
Kosten eigen fondsenwerving									
Directe verwervingskosten	33.919	48.400	45.425	54.800	Totaal besteed aan doelstelling	1.281.686	1.568.000	1.535.265	1.600.700
Uitvoeringskosten fondsenwerving	103.868	102.500	118.480	102.500					
	137.787	150.900	163.905	157.300	OVERSCHOT/TEKORT	300.502	- 241.100	20.246	- 143.300
<i>(in % van baten uit eigen fondsenwerving)</i>	8,8%	11,3%	10,4%	10,7%	<i>Overschot/tekort is toegevoegd/ onttrokken aan</i>				
Beschikbaar uit fondsenwerving	1.433.095	1.185.100	1.407.592	1.308.700	Vastgelegd vermogen				
					Fonds MDC De Herberg	- 19.485	- 62.300	- 34.200	21.300
Subsidies	65.000	71.000	71.000	65.000	Fonds lening MDC De Herberg	- 31.765	- 31.800	- 31.765	- 31.800
Overige baten en lasten	84.093	70.800	76.919	83.700	Fonds activa bedrijfsvoering	- 6.730	- 3.000	- 14.493	28.600
						- 57.980	- 97.100	- 80.458	18.100
Totaal beschikbaar voor doelstelling	1.582.188	1.326.900	1.555.511	1.457.400	Besteedbaar vermogen				
					Continuïteitsreserve	0	0	0	0
BESTEED AAN DOELSTELLING					Overig besteedbaar vermogen	358.482	- 144.000	100.704	- 161.400
Dienstverlening gemeenten						358.482	- 144.000	100.704	- 161.400
Evangelisten	262.678	355.300	283.093	399.600					
Evangelisatorische projecten	99.019	148.100	95.843	156.000	300.502	- 241.100	20.246	- 143.300	
Toerusting gemeenten	140.255	185.800	172.493	197.000					
Hervormd Streekcentrum									
Sebaldeburen	0	0	1.210	0					
Uitvoeringskosten	91.066	134.100	172.301	113.400					
	593.018	823.300	724.940	866.000					
Bezinning & vorming									
Vormingswerk	72.405	75.700	80.391	71.800					
Jeugdevangelisatiecentrum									
deWindroos	138.306	154.700	144.496	197.600					
Stichting Evangelie en Moslims	46.366	46.300	46.323	44.300					
Gezamenlijk werk met GZB	1.786	2.000	1.535	1.900					
Uitvoeringskosten	98.183	101.000	157.187	98.500					
	357.046	379.700	429.932	414.100					

Accountantsverklaring

Ingevolge uw opdracht hebben wij de hiervoor afgedrukte financiële overzichten (balans per 31 december 2004 en de staat van baten en lasten over 2004) van de Hervormde Bond voor Inwendige Zending op Gereformeerde Grondslag te Amersfoort gecontroleerd. Deze overzichten zijn ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2004 en voldoen aan de Richtlijn Fondsenwervende Instellingen. Bij die jaarrekening hebben wij op 19 april 2005 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt. De financiële overzichten zijn opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vereniging. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de financiële overzichten te verstrekken.

Wij zijn van oordeel dat deze financiële overzichten op alle van materieel belang zijnde aspecten in overeenstemming zijn met de jaarrekening waaraan deze is ontleend.

Voor het inzicht dat vereist is voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten van de Hervormde Bond voor Inwendige Zending op Gereformeerde Grondslag en voor een toereikend inzicht in de reikwijdte van onze controle dienen de financiële overzichten te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze zijn ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 19 april 2005 verstrekte goedkeurende accountantsverklaring.

Utrecht, 19 april 2005

Price Waterhouse Coopers Accountants N.V.

Personalia (per 31-12-2004)

Bestuur

- Ds. H.J. van der Veen, Putten
voorzitter
- Ds. M.J. Tekelenburg, Sprang-Capelle
tweede voorzitter
- Ds. M.D. van der Giessen, Boskoop
secretaris
- J. Marinissen, Middelburg
penningmeester
- Ds. M.C. Batenburg, Waddinxveen
- Dr. P. van den Heuvel, Bunnik
- Ds. P. Hoogendam, Bergschenhoek
- J. de Jong, Woudenberg
- Mw.dr.s. W.E. Klok-Wallet, Kampen
- A.P. van der Kooy, Den Hoorn (ZH)
- Ds. H.C. Marchand, Groningen
- P.J. Oudshoorn RA, Veenendaal
- Dr. P.J. Visser, Den Haag
- P. Voskamp, Rijswijk (ZH)
- Mw.dr. M.G. de Vries-Smelt, Wierden
- Mw.dr.s. A.M.D. van Briemen
jongerenwerk deWindroos
- Drs. I.M. Dekker
afd. Toerusting
- K. Koster
coördinator dienstverlening gemeenten
- Drs. R. Petri
voorlichting / fondsenwerving
- Mw. L.J. van Putten
kinderwerk deWindroos
- J.J. Timmer
afd. Toerusting
- Drs. L.M. Wolters
coördinator Dabar
- Mw. J.D. van der Zee-van der Ploeg
afd. Toerusting
- Mw. T.J. Zeefat-Otter
afd. Toerusting

Bureau

- Mw. G. van de Beek
secretariaat
- Mw. J. van Esch-Versteeg
secretariaat
- Mw. M.E. van de Kamp
secretariaat
- Mw. M. Pleizier-den Oudsten
secretariaat
- Mw. H.L. Timmermans
administratie
- Drs. J. Westland RA
controller

Landelijke werkers

- Ds. W. Dekker
studiesecretaris
- Ir. H.H. den Hertog
teamleider De Windroos / missionair werker
Vathorst

Boekhandel

- H. Borghuis
- Mw. W.A. Inkenhaag-van de Vliert
- Mw. C.M. Imthorn
- P.D. de Kruif

Evangelisten in dienst van de IZB

- Ds. M. van Duijn, Eindhoven
- N. Grijzenhout, Veenendaal
- Dr. A. Markus, Utrecht (Jacobikerk)
- Drs. J. Schaap, Vreeswijk-Nieuwegein
- E. Smit, Zoetermeer
- Ir. P.C.H. Smits, Amsterdam (Noorderkerk)
- N.F. van Splunter, Amsterdam (Jeruzalemkerk)
- Mw. J.W. Timmer, Amsterdam (Jeruzalemkerk)
- Drs. H.A. Verdoold, Rotterdam-Kralingen
- M. van Welie, Rotterdam-Zuid

Werkers in samenwerkingsprojecten

- W.A. Althuis, Utrecht (Nieuwe Kerk/Tuindorpkerk)
- H.P. den Breejen, Delft
- Ds. H.G.J. van Dolder, Rotterdam-Delfshaven
- P. den Hoedt, Rotterdam-Delfshaven
- N. de Jong, Gouda
- Ds. A.A. van Kampen, Wieringerwaard
- Drs. W.M. van Laar, Rotterdam Delfshaven
- Mw.drs. J.G.F. van Laar-Folbert, Rotterdam-Delfshaven

Missionair diaconaal centrum De Herberg

- F.H. Chevalking
- Mw. M.J. Korevaar
- A. van Laar
- Mw. F.H. van Laar-Schutte
- Mw. C. Prins-Flipse
- Mw. I.I. Westerhof-van Pelt
- Mw. N. van de Pol-Gijsbertsen
- Mw. A.A. Snitselaar

Eindredactie: Marja Brak

Foto's: Piet de Kruif, Rufo Petri,
Jan Westland

Omslagfoto: Missionaire bijeenkomst in de
St. Janskerk, Gouda

Johan van Oldenbarneveltlaan 10

3818 HB Amersfoort

Tel: (033) 4611949

Boekhandel: (033) 4613225

Fax: (033) 4659204

E-mail: secretariaat@izb.nl

Internet: www.izb.nl

